

CUPRINS

Introducere	1
Capitolul I. Principiul celerității	4
<i>Secțiunea 1. Considerații introductive</i>	4
<i>Secțiunea a 2-a. Principiul celerității în dreptul procesual penal român</i>	7
Capitolul al II-lea. Dreptul la un proces echitabil și la soluționarea cauzei într-un termen rezonabil	15
<i>Secțiunea 1. Considerații privind dreptul la un proces echitabil</i>	15
<i>Secțiunea a 2-a. Reglementările internaționale ale termenului rezonabil</i>	20
<i>Secțiunea a 3-a. Scopul garanției termenului rezonabil</i>	22
<i>Secțiunea a 4-a. Natura juridică a termenului rezonabil</i>	23
<i>Secțiunea a 5-a. Aprecierea caracterului „rezonabil” al termenului de soluționare a cauzei în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului</i>	25
§1. Considerații generale	25
§2. Criteriile pentru aprecierea caracterului „rezonabil” al termenului de soluționare a cauzei în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului	32
2.1. Conduita părților	34
2.2. Miza litigiului pentru persoana care reclamă încălcarea termenului rezonabil	42
2.3. Complexitatea cauzei	45
2.4. Conduita organelor judiciare	47
§3. Jurisprudența europeană în cauzele împotriva României. Particularități în aplicarea criteriului conduitei organelor judiciare	60
<i>Secțiunea a 6-a. Calculul termenului rezonabil de soluționare a cauzelor</i>	70
§1. <i>Dies a quo</i> – începutul perioadei relevante în calcularea termenului rezonabil	70
1.1. Noțiunea de „faptă penală”	70

1.2. Formularea „acuzației în materie penală” în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului _____	81
1.3. Formularea „acuzației în materie penală” în dreptul român _____	84
§2. <i>Dies ad quem</i> – sfârșitul perioadei relevante în calcularea termenului rezonabil _____	97

Capitolul al III-lea. Remediile pentru încălcarea termenului rezonabil de soluționare a cauzelor penale _____	104
<i>Secțiunea 1. Considerații generale _____</i>	<i>104</i>
<i>Secțiunea a 2-a. Analiza remediilor care intervin în cazul încălcării termenului rezonabil _____</i>	<i>106</i>
<i>Secțiunea a 3-a. Modele ale remediilor compensatorii și acceleratorii în dreptul comparat _____</i>	<i>119</i>
§1. Italia _____	120
§2. Grecia _____	122
§3. Germania _____	123
§4. Franța _____	125
<i>Secțiunea a 4-a. Alte remedii pentru încălcarea termenului rezonabil _____</i>	<i>126</i>
§1. Nulitatea hotărârii pronunțate în primă instanță _____	127
§2. Încetarea procesului penal _____	127
<i>Secțiunea a 5-a. Remedii pentru încălcarea termenului rezonabil în România _____</i>	<i>129</i>
§1. Jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului în materia remediilor în cauzele împotriva României _____	129
1.1. Cauza <i>Vlad și alții c. României</i> _____	129
1.2. Cauza <i>Brudan c. României</i> _____	132
1.3. Cauza <i>Negrea și alții c. României</i> _____	135
§2. Remediile compensatorii în dreptul român _____	136
§3. Remediile acceleratorii în dreptul român _____	141
3.1. Considerații generale _____	141
3.2. Contestația privind durata procesului penal _____	143
3.2.1. Limitări în exercitarea contestației, apte a diminua caracterul său de „recurs efectiv” _____	144

3.2.2. Procedura contestației privind durata procesului penal _____	146
3.2.2.1. Titularii contestației _____	146
3.2.2.2. Termenul contestației și retragerea cererii _____	147
3.2.2.3. Procedura de soluționare a contestației _____	150
3.2.2.4. Măsurile ce pot fi luate în urma admiterii contestației _____	152
Capitolul al IV-lea. Instituții în legătură cu termenul rezonabil _____	155
<i>Secțiunea 1. Efectele principiului oportunității asupra cadrelui legislativ european _____</i>	<i>156</i>
§1. Considerații generale _____	156
§2. Reformele procesului penal în Europa în legătură cu aplicarea principiului oportunității _____	157
§3. Recomandările Consiliului Europei privind simplificarea justiției penale _____	165
§4. Proceduri alternative procesului penal _____	177
4.1. Procedurile de renunțare la efectuarea urmăririi penale _____	177
4.2. Procedurile de mediere _____	179
§5. Proceduri care au ca efect neparcurgerea unor etape sau stadii în faza urmăririi penale ori a judecății _____	180
5.1. Ordonanțele penale _____	180
5.2. Procedurile de recunoaștere a vinovăției _____	182
5.2.1. Procedura de <i>guilty plea</i> din dreptul Statelor Unite ale Americii _____	183
5.2.2. Adoptarea procedurilor de <i>guilty plea</i> în sistemele de drept continental _____	186
5.2.3. Particularitățile procedurilor de <i>guilty plea</i> în sistemele de drept continental _____	188
5.2.4. Efectele procedurilor de recunoaștere a vinovăției asupra termenului de soluționare a cauzei _____	192
§6. Proceduri simplificate sau abreviate _____	194
6.1. Proceduri abreviate care nu presupun recunoașterea vinovăției _____	194

6.2. Proceduri abreviate care presupun recunoașterea vinovăției _____	197
§7. Reforma procesului penal român _____	199
<i>Secțiunea a 2-a. Renunțarea la urmărirea penală _____</i>	<i>201</i>
§1. Considerații introductive _____	201
§2. Precedente legislative _____	202
§3. Renunțarea la urmărirea penală ca formă de renunțare la exercitarea acțiunii penale _____	209
§4. Procedura renunțării la urmărirea penală _____	211
4.1. Competență _____	211
4.2. Condiții _____	211
4.3. Procedură _____	213
4.4. Verificarea legalității și temeiniciei ordonanței _____	214
§5. Efectele renunțării la urmărirea penală asupra termenului rezonabil de soluționare a cauzelor penale _____	216
<i>Secțiunea a 3-a. Aspecte generale privind recunoașterea vinovăției în dreptul procesual penal român _____</i>	<i>218</i>
<i>Secțiunea a 4-a. Acordul de recunoaștere a vinovăției _____</i>	<i>222</i>
§1. Considerații generale _____	222
§2. Titularii acordului de recunoaștere a vinovăției _____	225
§3. Obiectul acordului de recunoaștere a vinovăției _____	227
§4. Condițiile încheierii acordului de recunoaștere a vinovăției _____	229
§5. Conținutul acordului de recunoaștere a vinovăției _____	230
§6. Controlul jurisdicțional asupra acordului de recunoaștere a vinovăției _____	232
6.1. Procedura în fața instanței de judecată _____	232
6.2. Standardul european în materia controlului jurisdicțional al acordului _____	233
6.3. Noțiunea de „pedeapsă nejustificat de blândă” _____	236
6.4. Retragerea ulterioară a consimțământului pentru încheierea acordului _____	240
§7. Efectele încheierii acordului de recunoaștere a vinovăției asupra termenului rezonabil de soluționare a cauzelor penale _____	242
<i>Secțiunea a 5-a. Judecata în cazul recunoașterii învinuirii _____</i>	<i>244</i>
§1. Considerații generale _____	244
§2. Procedura judecătii în cazul recunoașterii învinuirii _____	246

§3. Efectele procedurii judecătii în cazul recunoașterii învinuirii asupra termenului rezonabil de soluționare a cauzelor penale _____	248
<i>Secțiunea a 6-a. Verificarea legalității actelor de procedură _____</i>	248
<i>Secțiunea a 7-a. Camera preliminară _____</i>	256
§1. Precedente legislative _____	256
§2. Procedura camerei preliminare _____	264
2.1. Obiectul procedurii de cameră preliminară _____	264
2.2. Reglementarea inițială a procedurii de cameră preliminară _____	267
2.3. Procedura de cameră preliminară după modificările aduse prin Legea nr. 75/2016 _____	269
2.3.1. Măsurile premergătoare _____	269
2.3.2. Soluționarea cererilor și excepțiilor _____	270
2.3.3. Soluțiile pe care le poate pronunța judecătorul de cameră preliminară _____	271
2.3.4. Contestația _____	273
§3. Critici ale procedurii de cameră preliminară din perspectiva termenului rezonabil _____	273
3.1. Considerații generale _____	273
3.2. Durata procedurii de cameră preliminară _____	274
3.3. Schimbarea încadrării juridice în cadrul procedurii de cameră preliminară _____	275
3.4. Efectuarea cercetării judecătorești în procedura de cameră preliminară _____	278
§4. Efectele procedurii camerei preliminare asupra reducerii duratei de soluționare a cauzei _____	279
<i>Secțiunea a 8-a. Regimul căilor de atac în procesul penal _____</i>	283
§1. Considerații generale _____	283
§2. Căile ordinare de atac _____	284
§3. Căile extraordinare de atac _____	287
§4. Efectele modificării regimului juridic al căilor de atac asupra termenului rezonabil de soluționare a cauzelor penale _____	293
Concluzii _____	296
Bibliografie _____	303